స్పృహ

'విహారి'

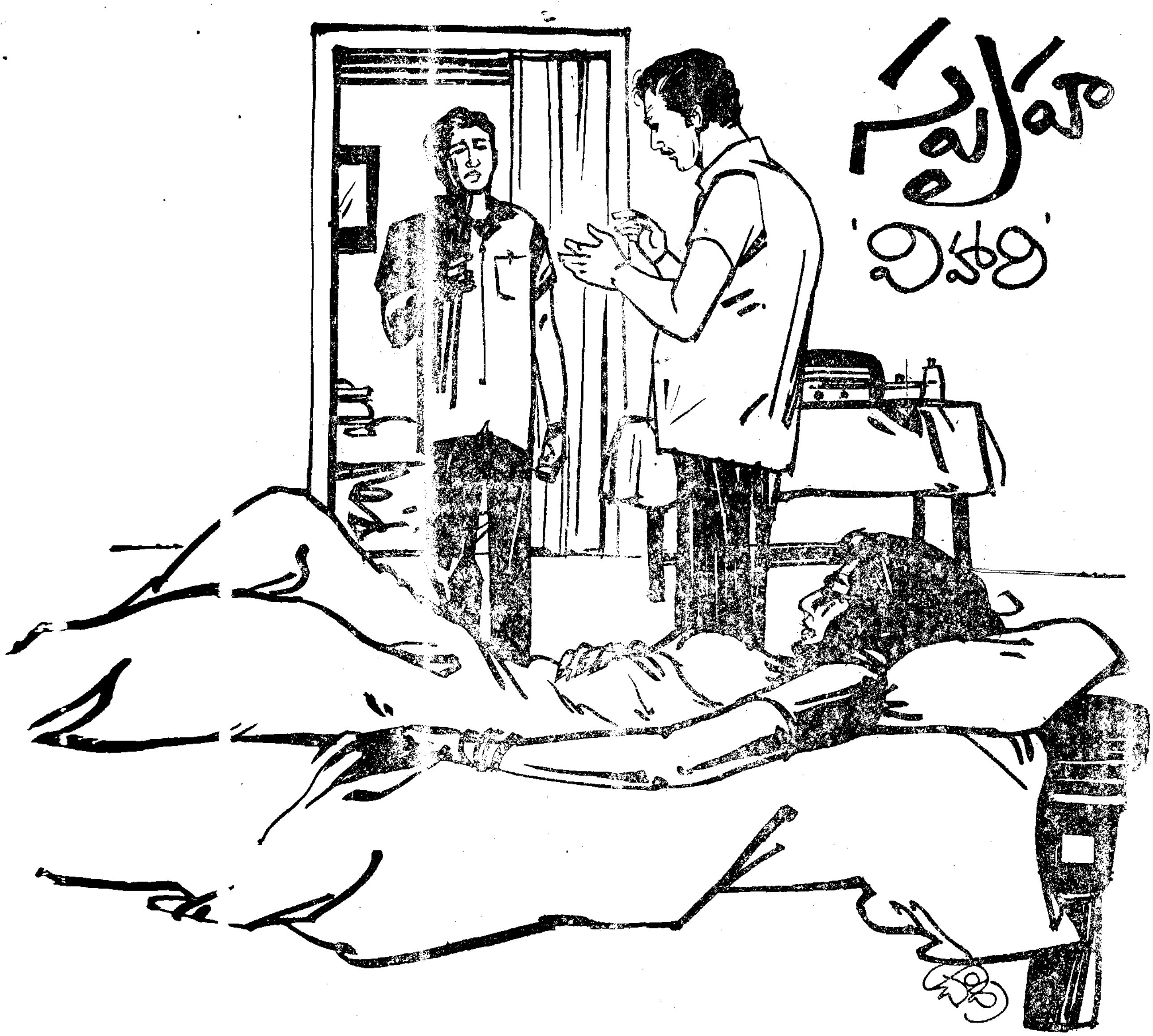

రమ్మీలో కూర్చుంటే అన్ని ఆటల్లోనూ పన్నెండు ముక్కలే వండ్రయ్. ఎక్స్టెన్షన్ అంది చావదు:

బ్రిడ్జి ఆడుతుంటే "అపోనెంట్స్"కి గ్రాండ్ స్లామ్‌ల వర్షమ్, నాచేతిలో పాయింటే వుండదు:

సినిమా టిక్కెట్ల క్యూలో నిలుచుంటే వాడగ్గిరి కొచ్చేసరికి బుక్కింగ్ కౌంటర్ని కట్టేస్తాడు!

అంతా తరుగు!

అన్నింట్లోనూ తరుగు

జీవితంలో వెలితి!

జీవితం నాతో క్షణక్షణానికీ దోబూచులాడుకుంటుంది, అందుకొక్క దాన్ని నేను పట్టుకుందా మనుకుంటే, అది నన్ను మొట్టి పరిగెత్తుకు పోతుంది!

"అసలు నువ్వు పుట్టడమే అలా పుట్టేవు. ఏడో నెలలోనే ఏదో కొంప మునిగినట్టు నా ప్రాణం తీసి ఈ లోకంలోకి తన్నుకొచ్చావు-" అమ్మ నన్ను శపిస్తున్నట్టుంటుంది. ఆమె రూపం నాకు తెలీదు ఆమె చావబోయే ముందు మాత్రం ఖచ్చితంగా ఇలా అనుకుని వుంటుందని అనిపిస్తూ వుంటుంది నాకు.

"అసలు నీ తరుగంతా నీ కుడికాల్లోనే వుంది. కుడి ఎడమలకి అరంగుళం వ్యత్యాసం. చాలు-కురచదనం కనిపించటానికి-" సత్యం అనేది అక్షరాలా నిజం!

"ఆ అవలక్షణం సంగతి సరే-చూపుడు వేలుని బొటనవేలుకంటే అంత తక్కువగా ఎందుకు అతికించాలోయ్-బొమ్మదేవుడు.... అదిమాత్రం తిరుగుకాదూ!"-రాజు ప్రశ్న లాంటి సందేహం, సందేహంలాంటి ఎద్దేవా!

ఎస్సెల్సీలో ఒక మార్కు...తక్కువతో "స్కూల్‌ఫస్ట్" పోయింది 1906 నుంచీ వేలాడదీసిన బోర్డుమీద రమా కాంతం పేరు రాసి నన్ను కళ్ళు పొమ్మన్నారు. వాడిప్పుడు నైవేలీలో ఇంజనీరు.

బియ్యేలో ఆరు వందలకి మూడు వందల యాభై తొమ్మిది మార్కు లిచ్చి ఏడవమన్నారు ఫస్టుక్లాస్ అంటే ఎంతా మని హెచ్చరికన్న మాట!

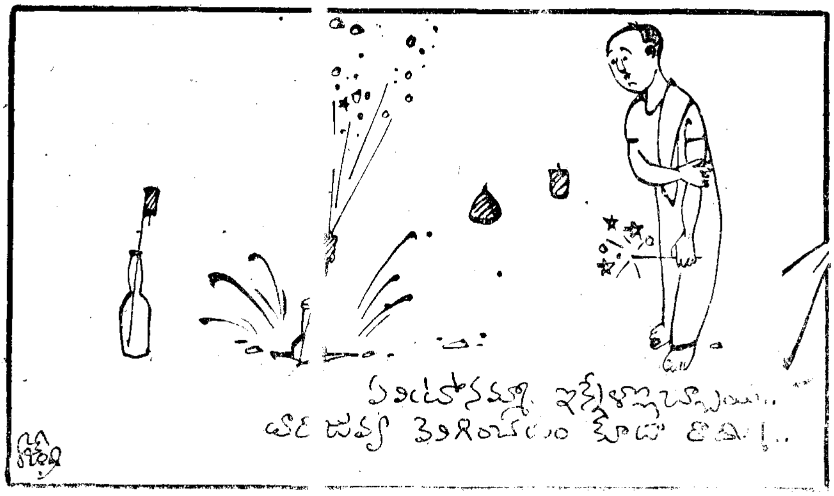

ఓ కంపెనీలో ఆఫీసర్ ఉద్యోగానికి ఐ. ఏ. యస్. కి దీటైన పోటీ పరీక్ష రాస్తే నేను పదో వాడిగా వచ్చాను. ఇంటర్వ్యూలో నెగ్గిన తర్వాత నా నెంబరు ఇరువై ఒకటికి దిగజారింది. ఏడాది గడిచినా అపాయింట్‌మెంట్ ఆర్డర్ రాదు. బొంబాయి పోయి కనుక్కుంటే ఇరవై మందిని తీసుకుని లిస్టుని "శ్క్రాప్" చేశామన్నారు.

గుమాస్తా ఉద్యోగానికీ, టైపిస్టు ఉద్యోగానికి కలిపి వున్న పరీక్ష రాస్తే టైపిస్టుగా "సెలక్టు" చేశారు వెయిటింగ్ లిస్టులో వుంది నా పేరు॥ ఉద్యోగంలో చేరాల్సిన వాళ్ళల్లో ఒకతను హఠాత్తుగా పాము కరిచి పోయాట్ట - నాకిచ్చారు.

"తరుగులో మెరుగంటే ఇదే. ఇక నుంచీ నీ జాతకం మారుతుంది!" సత్యం ఆశాజీవి. నన్ను అభినందించాడు

ఆఫీసులో అందరికీ గాడ్రెజ్ టేబుల్సు కుర్చీలు. నే వెళ్ళే సరికి "కేపిటల్ బడ్జెట్" అయిపోయింది. "ఇక్కడ కూర్చో" అన్నారు. మాంధాతల నాటి కొయ్య టేబులూ, కొయ్యకుర్చీ లభించినై. 1965లో కొన్న "అండర్ వుడ్" టైప్‌రైటర్ యిచ్చారు - జూనియర్ మోస్టుని మరి!

నాకు నలుగురు మావయ్యలు, వాళ్ళకి పన్నెండు మంది ఆడ పిల్లలు. అందులో అయిదుగురు నాకు ఈడూ జోడు కుదిరిన వాళ్ళు: పెద్ద మావయ్య మూడో కూతురు సావిత్రి నా భార్యయితే బాగుణ్ణు-అని నా గుండె చప్పుడు చేస్తూ వుండేది. సావిత్రికి సంబంధం ఖాయమైంది. అవిడ డాక్టరు గారి భార్య యిప్పుడు. కోడి మెడని నొక్కి పట్టినట్లయింది. నా కోరికని నొక్కేసు కున్నాను.

ఇరవై ఏళ్ళు నన్ను పెంచిన పెద్ద మావయ్య "రమని చేసుకో" అన్నాడు. ఆమె ఆయన నాలుగో కూతురు! నేను తల వూపకపోయినా నా పెళ్ళి-జరిగే పోయింది.

సరదాగా సాయంకాలాలు సతీమణితో షికారుకు వెళ్ళి: వస్తూ....వస్తూ....అలా-ఓ మల్లెపూల దండ కొనుక్కుని రావాలని వుండేది. నాకు—పెళ్ళయిన కొత్తల్లో. "నే చదువుకోవాలండీ. పరీక్ష రాస్తున్నా. ఇలా షికార్లు చేస్తుంటే ఏ వొక్క మార్కు లోనో తప్పి కూర్చుంటాను వొక్క మార్కు అంటే ఎంత విలువైనదో మీకు తెలుసుగా" అనేది రమ నా గుండెల్లో ముల్లు గుచ్చుకునేది.

"—మీరు వెళ్లిన పని ఏది సక్రమంగా జరిగింది కనుక....ఇది జరగలేదని ఏడవ డానికి శ్రీమతి ఆ రోజు రాత్రి ముక్కు చీదుకుంటూ గోడకేసి పడుకుని సాధిస్తూనే వుంది. కారణం చెప్తాను—

రమ చాలా చాలా కష్టపడి హిందీ పరీక్షలో ప్రవీణ ప్యాసయింది. పురపాలక సంఘం వారి స్కూల్లో ఉద్యోగానికి దరఖాస్తు పెట్టింది. నేనేమో కాళ్ళకి చాక్ పీసులు కట్టుకుని అందరి చుట్టూ తిరిగేను. అప్పు చేసి అంతో యింతో ముడుపు చెల్లించుకున్నాను. తీరా ఫలితాలు తెలిసిన తర్వాత "సరిగ్గా లిస్ట్‌లో మీ ఆవిడ పేరు వరకూ వచ్చి ఆపేయాల్సొచ్చింది. చివరి క్షణాల్లో- ఒక పోస్ట్ తగ్గించారు. ఈ సారికి కుదరలేదు. వచ్చేసారి ఒక పోస్టు ముందు మీ కోసం రిజర్వ్ చేయిద్దాం"—వలగురు నాతో అన్న మాటిది. ఈ సంగతి రమకు వివరిస్తేనే-ఆమె నాలుగు ఉపవాసాలు చేసి నన్ను ఎనిమిది వుపవాసాలు చేయించింది.

'తొలి చూలు మగ పిల్లవాడైతే త్వరగా చేతికి ఎక్కొస్తాడు'-నా అంతరాంతరాల్లో కోరిక. అమ్మాయి పుట్టింది. "స్నేహ-అందాం పేరు" అన్నాను. "అక్కర్లేదు మా అమ్మ పేరెట్టుకుందాం. మంగతాయారు" రమ ముచ్చట తీరింది.

టైపిస్టు నుంచీ మారి గుమాస్తానైనాను. ప్రమోషన్ లిస్టు వేసే-నా పైవాడి పేరుతో ఆగిపోయింది! నాకేమో హైదరాబాద్ బదిలీ అయింది.

పాల బూత్‌కి రమ వెళ్ళకుండా నేవెళ్తే ఆ రోజు పాలు లేనట్టే! నా వంతు వచ్చే సరికి 'కేన్' ఖాళీ అయ్యేది.

సాయంత్రం—

"సెంటర్లో వుండు వస్తాను." అని ఫోన్ చేస్తాడు భాస్కరం. అతను వేరే ఆఫీసులో పనిచేస్తున్నాడు. మా వూరి వాడు, మిత్రుడు.

నేను ఐదున్నర నుంచీ ఏడున్నర దాకా ప్రొఫెసర్ పోజులో గాలితో ఊసులాడు కుంటూ నిలబడతాను. కళ్ళు విచ్చుకుపోతయ్. కాళ్ళు ఘనీభవిస్తాయ్. అతను రాడు. ఇది ఎప్పుడో ఓసారి మాత్రమే జరిగేది కాదు.

ఏటికో కోటికో వోసారి-సినిమాకు పోతే క్లయిమాక్సులో రమకు తలనొప్పి వస్తుంది. "నే కూర్చోలేను బాబూ - వెళ్దాం పదండి" అంటుంది. అని వూరుకోదు. కుర్చీలోంచి లేచి బయటికి దారి తీసేస్తుంది. నేను మ్యూజిక్‌ను అనుసరించే పాటలా, ఆమెతో నడుస్తాను. నాకు "డిష్యుం....డిష్యుం" అంటే తగని యిష్టం. సినిమాలో అవైన చూపేదంతా అదే మరి!

మరదళ్ళ పెళ్ళిళ్ళకు చాలా వాటికి వెళ్లాం రమా నేనూ కలిసి. తలంబ్రాల సమయమంటే చాలా ఉత్సాహం నాకు. పెళ్ళికొడుకు పక్కన చేరి అతన్ని ప్రోత్సహిస్తూ, పెళ్లి కూతురిని ఉడికించాలని మహా సరదా పడతాను. ఈ ముచ్చటా తీరదు. సరిగ్గా ఆ సమయానికి ఏ మావగారో పిలుస్తారు, అర్జంటుగా ఎక్కడికో వెళ్ళిరావాలి. లేదా, వంటింట్లోనో, పందిట్లోనో పని బడుతుంది. తిరిగి వచ్చేసరికి-ఆ ఘట్టం అయిపోతుంది.

తాయారుకి పుట్టు వెంట్రుకలు తిరుపతిలో తీయాలని మొక్కుకుంది రమ. ముందుగా నా పర్మిషనేమీ తీసుకోలేదు. అది తన జన్మ హక్కు అని ఆమె భావన. తిరుపతి ప్రయాణమైనాం. అడుగడుగునా 'తరుగు' నాకంటే ముందుగా తయారు. రైలు టిక్కెట్లకు రిజర్వేషన్ కోటా అయిపోయింది. తర్వాత రోజు వెళ్దాంలే అంటే 'అమ్మో మంచి ముహూర్తం పోతుంది' అని సతీమణి భయాందోళనల్ని ప్రకటించింది.

కొండమీదికి చేరేసరికి కాటేజీలకూ క్యూ, సత్రం గదులకూ క్యూ, క్యూ క్యూ నా తరుగుకూ ఎప్పుడూ ఒకటే అవినాభావ సంబంధం! ఆపద్భాంధవుడు అన్నింటి 'గోవింద... గోవిందా' అనుకుంటూ అధిగమించి ధర్మ దర్శనంలో నిలబడితే ఆరు గంటల తర్వాత గర్భగుడికి అనుగజాల ఇవతలికి చేరేం. 'అమ్మయ్య దగ్గర పడ్డాం' అనుకుంటూ, కళ్ళు చేటంత చేసుకుని ఊపిరి పీల్చుకుంది రమ. పిల్లదాని ప్రాణం కళ్ళలో వుంది నా జీవిత కి చీకటి కోణంలో మిణుకు మిణుకుమంటోంది. ఆ రోజుకు ధర్మ దర్శనం 'బైమయిపోయింది!'

—పెద్ద మామయ్యకు ఆరోగ్యం బాగా లేదు. హాస్పటల్లో చేర్చారు. రమ కళ్ళల్లో నీళ్ళు. మనస్సు పరిపరి విధాలా పోయింది.

ఆఫీసుకు పోయి మేనేజరు ముందు సెలవు కావాలని వసగటం ప్రారంభించాను. నా సెలవు చీటిని పక్కన పెట్టి: డ్రాయరు సొరుగు లాగి ఓ టెలిగ్రాం కాగితం తీసి నా ముందుంచారు మర్నాటి నుంచీ "స్పెషల్ ఆడిట్"!

రమ తాయారుని తీసుకుని బందరు వెళ్ళిపోయింది.

—మే 16 న వైర్ వచ్చిందిరమ — మామయ్యకు సీరియస్‌గా వుంది వెంటనే రమ్మని.

మే 17 ఉదయానికి అతి కష్టంమీద విజయవాడ చేరాను. ఉదయ సంధ్యలో కూడా నిప్పులు చెరుగుతోంది వేసవి!

దేశంలో వున్న కన్నెపిల్లల్లో సగం మంది పెళ్ళిళ్ళు ఆ రోజే జరుగుతున్నాయని—వో భయంకరమైన వార్త! బస్‌స్టాండ్ అంతా అట్టుడికి పోతున్నది. బస్‌ల కోసం ఆరు గంటలూ, ఎనిమిది గంటలూ, పన్నెండు గంటలూ పడిగాపులు పడుతున్నారట జనం, కథలూ, గాథలూ కావు—వ్యథలూ. చేదు అనుభవాలూ!

బందరుకు అర గంటకు ఒకటి చొప్పున వెళ్ళాల్సిన బస్ గంటకొకటిగా అతి కష్టం మీద వస్తోంది. బుకింగ్ కౌంటర్ దగ్గర నిలబడితే "బస్‌లో ఎక్కేయండి — అక్కడే టిక్కెట్లిస్తారు." అని ప్రకటన. అప్పటికే ఆ బస్ లోపల నూటపది మంది, బయట ఆరు వేల మందీ అన్నట్టు రద్దీ. తర్వాత బస్‌కి బస్ దగ్గరే నిలబడితే—వచ్చిన బస్ డోర్ దగ్గర కండ్రోలర్. "టిక్కెట్టున్న వాళ్ళనే బస్‌లోకి రానిచ్చేది." అని హెచ్చరిక.

ఎవరో కలియుగ భీమసేనుడు మే 17వ తేదీ రాత్రి పన్నెండున్నర గంటల బస్‌లోకి నన్ను గెంటేశాడు.

బందరు చేరే సరికీ మామయ్య లేడు. అంతా అయిపోయింది.

రమ చూసిన చూపుకి నా గుండెని కోసి కుప్పపోసినా సరైన సమాధానం కాదని అర్థమైంది.

ఇరవై ఏళ్ళు తండ్రిలా పెంచిన మామయ్య కడసారి చూపుకు నోచుకోలేదని నా అంతఃకరణ గిల్లిపెట్టుంటే; బంధు మిత్రుల సూటీ, పోటీ మాటలు నా మనస్సును రంపపుకోత కోసేయి.

నా దురవస్థని నమ్మిన సత్యం "నువ్వు పట్టిఫ్రాల్ విలే పోరా" అన్నాడు.

"నువ్వు ఎక్కవలసిన రైలు ఎప్పుడూ ఒక జీవిత కాలం లేటు" అన్న కవి వాక్కు నీ నట్ల అక్షరాలా అన్వయిస్తుందిలే" అన్నాడు రాజా.

○ ○ ○

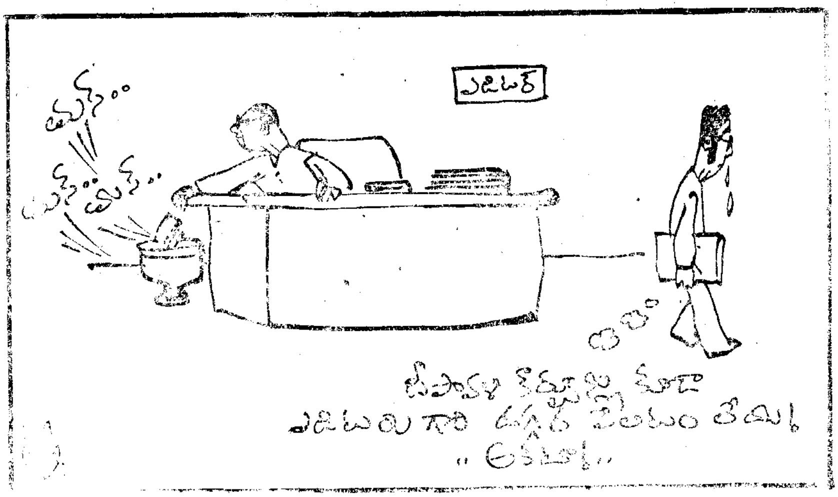

నెలలు సంవత్సరాలుగా మారుతున్నై.

తాయారు తర్వాత సుబ్బలక్ష్మి, జ్ఞాన ప్రసూనాంబా, సుశీలా మా కుటుంబంలోకి కొత్త సభ్యులుగా ప్రవేశించారు.

ఎక్కడికక్కడ ఎక్కవలసిన బస్‌లు మిస్ అవుతూ గడియారంలో ముళ్ళని కదుల్చుకొస్తున్నాన్నేను.

అరడుగు ముందుకు జరిపి, ఆరడుగులు వెనక్కి లాగుతూనే వుంది జీవితం.

అడుగులోనే హంసపాదు పడినతర్వాత ఉద్యోగం చేయాలనే కోరికకి ఉద్వాసన చెప్పేసింది రమ. చెప్పుకుంటే సిగ్గుచేటుగా పరిణమించినై.

హైదరాబాద్ నుంచీ విశాఖకు బదిలీ వచ్చింది.

రెక్కలమ్ముకున్న వాడిని. ఇబ్బందులన్నీ నాలో లోపల "జీర్ణం జీర్ణం—వాతాపి జీర్ణం" కావలసిందే!

ఈ వానపాము విశాఖలోదేకటం ప్రారంభించింది.

రెడ్డిగారితో పరిచయమైంది. పరిచయం చదువుగా మారింది చదువు హృదయసాన్నిహిత్యాన్ని పెంచింది.

ఆయినా, ఆయన్నినేను "గురువుగారూ" అనేవాణ్ణి. ఆయన నన్ను ఏకవచనంతోనే సంబోధించేవాడు. వయస్సులో పెద్దవాడు. ఏభై దాటింది ఆయనకు. మా సెక్షన్‌కి హెడ్ క్లర్కు.

ఆరోజు....

పదిహేనేళ్ళ సర్వీసులో ఆ రోజు నా ప్రమోషన్ తప్పిపోయింది. నా అంతరాంతరాల్లో న్యూనతా భావం, పదిమందిలో చవటదనం పదే పదే వ్యక్తమవుతోంది.

ఆవేదనల సెగ-రగులుకున్న సహోద్యోగులంతా సానుభూతి చిమ్ముకున్న వర్షించసాగేరు పెదవులు మాత్రం "ఇ గ్నార్ రైట్" అంటున్నా గానీ, నామనసు ఏడుస్తూనే వుంది.

లంచ్ టైమ్ తర్వాత వో గంటకి నా దగ్గరకొచ్చేరు రెడ్డిగారు. "ఈపూట సెలవు పెట్టాను విశ్వం, నువ్వూ రావోదాం" అన్నారు.

రెడ్డిగారి స్కూటర్ సినిమా హాలు కొచ్చి ఆగింది. టిక్కెట్లు తీశారు. "గ్రేట్ ఎస్కేప్" సినిమా. అప్పటికే మొదలైంది.

జనం పల్చగా వున్నారు. వరుసలన్నీ ఖాళీగావున్నై. మొదటి వరుసలో వోమూలకి నడిచాం.

సీట్లల్లో కూర్చున్న తర్వాత అడిగేరు - మీ వాళ్ళు లేరన్నావు కదూ."

"అవును, ఇవ్వాళే వస్తారు రాత్రి ఎనిమిది గంటల రైల్లో."

"అయితే సినిమా కాగానే మా ఇంటికి పోదాం. అక్కణ్ణుంచీ నిన్ను స్టేషన్‌లో దించుతాను. నువ్వెప్పుడూ మా యింటికి రాలేదు కూడా...."

నేనేం మాట్లాడలేదు.

క్షణాల తర్వాత రెడ్డిగారే యథాలాపంగా అన్నారు, "నా గురించి నీతో చెప్పాలని చాలా సార్లు అనుకున్నాను కానీ వీలు కాలేదు."

నేను ఆయన కేసి చూశాను. ఆకాశ చిత్రాల్ని చూస్తున్న చిన్న పిల్లవాడిలా ఆయన హాలు సీలింగ్‌కేసి చూస్తున్నారు.

ఆయన చెప్పటం మొదలెట్టారు.

"నోట్లో వెండి చెంచాతో పుట్టిన వాణ్ణి నేను. నా అయిదో ఏట ఓ గది నిండా నా ఆట వస్తువులు, నాలుగు పెట్టెల్లో నా బట్టలూ వుండేవిట. నన్ను బళ్ళో వేసిన రోజున మా వాళ్ళు బ్యాండ్ మేళంతో కార్లో వూరేగించి స్కూల్లో పిల్లలకి తలకొక రూపాయి, పలకా, బలపం, లడ్డూ-బూంది పంచేరట, అయ్యవార్లదరికీ పట్టు పంచెలూ, మా యింట్లో అందూ దక్కినాయట. మా నాన్న - కలప వ్యాపారం చేసేవాడు."

ఆగేరు. "శత్రువులకి పుట్టబిడ్డా ఆ జనరల్ దర్పం చూశావా?" అని తెరవైపు చూస్తూ అన్నారు. మళ్ళీ చెప్పసాగేరు.

"నేను పద్నాలుగో ఏట నుంచీ రాజమండ్రిలో వారాలు చేసుకుని చదువుకున్నాను. ఆ మధ్య జరిగిందంతా చెప్పక్కర్లేదు. అదో సినిమా.... అంతే."

"ఎస్సెల్సీ పాసైనాను. ఆ తర్వాత మద్రాసులో ఒక కంపెనీలో ఉద్యోగం వచ్చింది. నెలకు పదహారు రూపాయల జీతం. పెళ్ళి, పేరంటా లైనాయి, ఒక అమ్మాయీ, ఒక అబ్బాయీ పుట్టేరు అప్పుడు మా ఆఫీసు నాలుగంతస్తుల భవనంలో గ్రౌండ్ ఫ్లోర్‌లో వుండేది. ఒకరోజు మధ్యాహ్నం రెండింటికి ఆ భవనం మొత్తం ఉన్నట్టుండి మొత్తం కూలి పోయింది. మేజర్ యాక్సిడెంట్, వందల సంఖ్యలో జనం చచ్చిపోయారు, నేను నలభై నాలుగు రోజులు హాస్పటల్‌లో వున్నాను. శరీరంలో చాలా ఎముకలు గన్నేరు కొమ్మల్లా విరిగిపోతే అతుకుపెట్టారట."

నా ప్రాణం ఉగ్గపట్టినట్లైంది. గుండెలు పిక్కటిల్లినై. ఆశ్చర్యంతో - దయ్యాన్ని చూస్తున్నట్టు, సమాధినుంచీ లేచివుండాగా నడిచి వచ్చినకళ్ళాన్ని చూస్తున్నట్టూ ఆయన కేసి చూశాను.

ఆయన నన్నగా నవ్వేరు. "మరో రెండేళ్ళకి గౌహాతికి మార్చారు నన్ను. ఆకంపెనీకి వొక బ్రాంచి అక్కడుంది. అక్కడ వొయిదేళ్ళు ఉన్నతర్వాత, పేపర్లో ప్రకటన చూసి ఈకంపెనీలో ఉద్యోగానికి దరఖాస్తు చేశాను. వచ్చింది. ఇందులో వేరే అవతారం ఎత్తాను."

సినిమా అయిపోయింది. ఏం జరిగిందో ఇద్దరమూ చూడలేదు. బయటికొచ్చాం.

రెడ్డిగారి ఇల్లు చేరేము. ముందుగదిలో నన్ను కూర్చోబెట్టి ఆయన లోపలికి వెళ్ళేడు, కొంచెం సేపటికి బయటికొచ్చి, "రా.... ఇల్లు చూద్దువుగాని...." అని లోపలికి ఆహ్వానించారు. ఆయన్ని అనుసరించాను, వొక గదిని చూపి-"మా శ్రీమతి" అన్నారు. ఆమె మంచంలో పడుకుని వుంది. "ఒంట్లో బాగాలేదా" అడిగేను. అదోలా నవ్వేరు తర్వాత చెప్పేరు. ఆమెకి ఐదేళ్ళ క్రితం పక్షవాతం వచ్చింది." విస్తుపోయాను. మౌనంగా అడుగులు వేస్తున్నాను మరో గదిలోకి చూపుతూ, "మా అబ్బాయి ప్రభు" అన్నారు. అతను చేతులెత్తి నమస్కరించాడు. ఇవతలికివచ్చిన తర్వాత చెప్పారు. "వాడికి నోరూ లేదు, కాళ్ళూ లేవు."

నా మనస్సంతా కలచినట్లయింది. గబగబా నడిచి ముందు గదిలోకి వచ్చేము; నా తల దిమ్మెక్కింది.

కాఫీకప్పులతో వచ్చారు రెడ్డిగారు. తీసుకున్నాను.

కాఫీ సిప్ చేస్తూ చెప్పేరు. "మా అమ్మాయిని పుట్టింటికి రానీరు అత్తగారు. దానికి రెండు పిల్లలుట...." మా ఆవిడ పాతచుట్టం వో ముసలమ్మ వండి పెడుతుంది. ఈయింట్లో వున్న వొకే వొక్క మనిషి ఆవిడే. మిగిలినవన్నీ జీవచ్ఛవాలు."

o o o o

-రమావాళ్ళని రిసీవ్ చేసుకోవడానికి రైల్వే స్టేషన్‌కి వెళ్ళాం. స్టేషనంతా కోలాహలంగా వుంది. అట్టుడికినట్లు ఉడికిపోతోంది వార్త-ఆరైలుకి ప్రమాదం జరిగింది చాలా మందికి గాయాలు తగిలాయి. కొందరు మరణించారు.

నాకు కాలూ చెయ్యీ ఆడలేదు. రెడ్డిగారు ధైర్యం చెప్తున్నారు, పోస్టాఫీస్‌కి వెళ్ళి మావూరికి టెలిగ్రాం ఇచ్చాం.

బరువెక్కిన గుండెతో, భయాందోళనలతో ఇంటికి వచ్చాం, ఇంటి వాళ్ళబ్బాయి గుమ్మంలోనే ఎదురై టెలిగ్రాం అందించాడు. "రేపు వస్తున్నాం ఈ రోజు రైలు తప్పిపోయింది-" రమ.

"తరుగులో మెరుగు అంటే ఇదే-" వేరే సందర్భంలో సత్యం అన్న మాటగుర్తుకొచ్చింది.

"జీవితం నీకు ఎప్పుడు ఏది యిస్తుందో దాన్ని స్వీకరించు. అదిరాలేదని బాధపడీ, ఇది కావాలని ఆరాటపడీ మనంగా సాధించుగలిగేది చాలా స్వల్పం. కాదంటావా?" రెడ్డిగారు ప్రశ్నిస్తున్నారు.

కూలిపోతున్న నాలుగు అంతస్తుల భవనం, విరిగి పోతున్న గన్నేరు కొమ్మలే-నాకళ్ళముందు మెదులుతున్నై.

నాలో నేను పెరిగిపోయి రెడ్డిగారికేసి చూసేను.-మహా పర్వతం దిగువన గులకరాయిలా వున్నాన్నేను.